

Engagementsverklaring tussen het Executief van de Moslims van België en de Vlaamse Overheid/beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Inleiding

Het dossier is te kaderen binnen de uitrol van het 'Actieplan ter preventie van radicaliseringsprocessen die kunnen leiden tot extremisme en terrorisme' dat op 3 april 2015 op de Vlaamse Regering werd gebracht. De uitvoering van het actieplan vraagt overleg en resultaatgerichte inspanningen van de verschillende bevoegde ministers van Onderwijs, Welzijn, Werk, Integratie, Jeugd en Binnenlands Bestuur. Het actieplan omvat 40 concrete maatregelen, gegroepeerd rond 11 assen, die samen moeten zorgen voor een gelaagde aanpak waarbij alle relevante actoren gesensibiliseerd, gevormd en betrokken worden om radicalisering te herkennen en er op de juiste manier mee om te gaan. Binnen verschillende acties (6e as) uit het actieplan wordt de nadruk gelegd op verbetering van de kwaliteit van het islamitisch godsdienstonderwijs in de Vlaamse gemeenschap en een gemeenschappelijke zorg voor goed opgeleide islamleerkrachten, die klaar staan om de nieuwe uitdagingen in onze maatschappij aan te gaan. Het belang van het bevorderen van de interlevensbeschouwelijke competenties van jongeren wordt onderstreept (actie 6.2) evenals het engagement om leerkrachten levensbeschouwing te ondersteunen op vlak van interlevensbeschouwelijke dialoog (actie 6.3) en het engagement van de Vlaamse Overheid om op vraag van de moslimgemeenschap een faciliterende rol te spelen in de vorming en professionalisering van imams (actie 6.5)

In deze engagementsverklaring worden vijf concrete actielijnen beschreven, net als de opvolging ervan en eventuele financiële ondersteuning.

Deze engagements worden genomen binnen de vrijheid die het Executief van de Moslims van België (EMB) geniet als erkende instantie. De Vlaamse Regering is medeondertekenaar omdat ze bij een aantal actielijnen bijkomende steun verleent. Verder kadert dit in de wens van beide partijen om rond de rol van de georganiseerde islamitische godsdienst in het onderwijs een maximale transparantie te geven.

De Vlaamse Regering, vertegenwoordigd door mevrouw Hilde Crevits, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, van wie de kantoren gevestigd zijn in de Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel en het Executief van de Moslims van België (EMB), vertegenwoordigd door de heer XXXX, voorzitter, van wie de kantoren gevestigd zijn in XXXXXX, 1000 Brussel, zijn het onderstaande overeengekomen:

Specificatie van de opdrachten

Algemeen en coördinatie:

De uitvoering van deze engagementsverklaring wordt opgevolgd en aangestuurd door een stuurgroep, waarin zowel de minister van onderwijs en vorming als de EMB afgevaardigd zijn.

De stuurgroep vergadert minstens 3 keer per schooljaar.

In de stuurgroep zetelen afgevaardigden van de minister van onderwijs en vorming, het EMB en het Centrum Islamonderwijs (CIO) waarvan de afvaardiging door het EMB bepaald wordt. Tijdens elke stuurgroep wordt minstens een stand van zaken van de 5 actielijnen geagendeerd.

De opdrachten worden gespecificeerd in 4 actielijnen. Voor elke actielijn wordt een werkgroep opgericht. De werkgroepen bepalen zelf hun vergadertempo en –modaliteiten. De werkgroepen bereiden de hieronder beschreven opdrachten en taken voor, welke ter goedkeuring aan de stuurgroep worden voorgelegd. Indien er binnen de werkgroep geen consensus bereikt kan worden, wordt de beslissing door de stuurgroep genomen.

Actielijn1: hervorming CIO

Deze actielijn behoort tot de autonomie van de EMB om de eigen werking te structureren. Ze wordt opgenomen in het actieplan als onderdeel van de wens om transparantie te creëren.

Indeling/opdracht

- Zowel de *algemene vergadering* als de *raad van bestuur* worden in overleg met het EMB opnieuw samengesteld tijdens de maanden september - oktober 2016. Er wordt een dagelijks bestuur aangeduid van 3 personen. Zij zorgen voor het administratief en financieel beheer van het CIO.
- De website www.cio.be wordt hervormd tot een moderne website die voor de leerkrachten islam toegankelijk en bruikbaar is. Deze website zal herkenbaar geïntegreerd worden in de website van het EMB.
- Er wordt een huishoudelijk reglement opgemaakt voor de werking van het CIO.
- Er zal een periodiek overleg plaatsvinden tussen het bestuur van het CIO en het EMB.
- Er wordt bekeken hoe meer samenwerking en uitwisseling kan geschieden tussen de inspecteurs-adviseurs en de islam-docenten in de lerarenopleidingen aan de Vlaamse hogescholen onder het toezicht van het EMB.

Doorlooptijd: 1 september 2016 tot en met 31 maart 2017

Budget: geen

Meetfactoren:

- De *algemene vergadering* en de *raad van bestuur* werden opnieuw samengesteld en er werd een dagelijks bestuur aangeduid van 3 personen.

- De website www.cio.be werd hervormd tot een moderne website die voor de leerkrachten islam toegankelijk en bruikbaar is.
- Er werd een huishoudelijk reglement opgemaakt voor de werking van het CIO.

Actielijn 2: de initiële opleiding van leraren islamitische godsdienst

Inleiding/opdracht

Het beroep 'islamleerkracht' is de laatste jaren zeer in trek bij moslimjongeren in Vlaanderen en Brussel. Op dit moment zijn er 735 islamleerkrachten aan het werk in Vlaanderen en Brussel. Om de kwaliteit van het islamitisch godsdienstonderwijs verder te garanderen, zal er moeten geïnvesteerd worden in de opleiding en nascholing van deze leerkrachten. Het is daarom belangrijk dat de samenwerking met de Vlaamse lerarenopleidingen wordt versterkt en uitgebouwd. Het voorbereiden van islamleerkrachten op de klas via de weg van de rekruteringsexamens moet een noodoplossing zijn. Enkel als de andere initiatieven niet zorgen voor een voldoende aanbod van leerkrachten, kan een dergelijke rekruteringsactie worden georganiseerd. Het is de ambitie dat leerkrachten die via de rekruteringsexamens aangesteld worden alsnog een lerarenopleiding zullen volgen aan een Vlaamse hogeschool of universiteit.

Daartoe zal er een werkgroep opgericht worden, voorgezeten door een afgevaardigde van het EMB, en ondersteund door een vertegenwoordiger van de minister van Onderwijs, waarvan naast het EMB en de minister van Onderwijs en Vorming ook alle Vlaamse lerarenopleidingen die het onderwijsvak 'islam' voor het secundair onderwijs of een 'traject' islam in het lager onderwijs aanbieden of wensen aan te bieden in hun lerarenopleiding of door het EMB erkend zijn voor de lerarenopleiding islam, lid van zijn.

Deze werkgroep heeft volgende opdrachten:

- Overleg over de inhoud van het onderwijsvak islam aan de lerarenopleidingen voor het secundair en het lager onderwijs.
- Overleg over een procedure en criteria om het onderwijsvak islam voor het secundair of het lager onderwijs het lager onderwijs te kunnen inrichten als lerarenopleiding. Het EMB maakt hiervoor een voorstel op. Hierin is ook de wijze van opvolging door het EMB inbegrepen,
- Indien er rekruteringsexamens georganiseerd moeten worden omwille van een tekort aan leerkrachten die een diploma behaalden aan een Vlaamse hogeschool of universiteit, zal een examencommissie van het EMB samengeroepen worden om islamleerkrachten te erkennen via rekruteringsexamens. In deze wordt gefocust op de vertegenwoordiging en het soort expertise die de leden moeten bezitten. De 'examencommissie' zal bestaan uit o.a. de inspecteurs-adviseurs islamitische godsdienst, docenten 'islam' aan de lerarenopleidingen en externe experts aangeduid door het EMB.

Doorlooptijd: 1 september 2016 tot en met 31 maart 2017

Budget: geen

Meetfactoren:

- Er is een akkoord over de inhoud van het onderwijsvak of traject islam aan de lerarenopleidingen voor het secundair en het lager onderwijs, m.i.v. de certificatie.
- Er bestaat een procedure en criteria voor lerarenopleidingen die het onderwijsvak islam (willen) inrichten.
- Er is uitsluitel over het de samenstelling van de examencommissie van het EMB.

Actielijn 3: inspectie

Opdracht

De inspecteurs-adviseurs hebben een eigen specifieke opdracht die is opgenomen in het decreet van 1 december '93 betreffende de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken en de bijhorende uitvoeringsbesluiten. Het aantal inspecteurs-adviseurs is ook reglementair vastgelegd.

Door de toename van het aantal leerkrachten islamitische godsdienst en de bijkomende opdrachten in het kader van deradicalisering en interlevensbeschouwelijke dialoog is het takenpakket van de inspecteurs-adviseurs te ruim geworden voor een kwaliteitsvolle uitvoering.

Een uitbreiding of een herverdeling van het aantal ambten inspecteurs-adviseurs over de verschillende levensbeschouwingen is momenteel niet haalbaar.

Om die reden wordt er aan het korps van inspecteurs-adviseurs vanaf het schooljaar 2016-2017 één VTE verlof bijzondere opdracht toegekend. Deze persoon wordt gedetacheerd aan de onderwijsinspectie en zal onder de administratieve verantwoordelijkheid van de inspecteur-generaal functioneren.

Het is de bedoeling dat deze toegevoegde kracht zich inzet op het terrein van de adviseursfunctie die de inspecteurs-adviseurs opnemen. In die zin kan hij/zij Vlaanderen-breed ingezet worden voor de didactische ondersteuning van de leraren. Zo behoren het organiseren van studiedagen, het screenen en moderniseren van het lesmateriaal (handboeken, werkboeken, ed.), het opzetten van een website, ed. tot de mogelijkheden.

De inzet van de toegevoegde leraar wordt opgevolgd door de drie inspecteurs-adviseurs en de Inspecteur-Generaal die hiervoor een werkwijze en rapportering afspreken.

Daarnaast zal de functie-invulling van de inspecteurs-adviseurs in kaart gebracht worden én er zal aan het EMB verduidelijkt worden welke de decretale opdrachten zijn en welke niet.

Het EMB engageert zich ertoe hun verplichtingen, zoals bepaald in de regelgeving, om het ambt als lid van de inspectie levensbeschouwelijke vakken uit te oefenen, na te leven (bvb. inzake taalvaardigheid).

Doorlooptijd: schooljaar 2016-2017

Budget: 1 VTE verlof bijzondere opdracht

Meetfactoren:

- Er is een duidelijk zicht op de vraag en het aanbod naar ondersteuning van leraren.
- De inspecteurs-adviseurs kunnen zich meer toeleggen op hun inspectietaken.
- Er is een grotere transparantie over de uitvoering door de inspecteurs-adviseurs van hun decretale opdrachten.

Actielijn 4: bekwaamheidsbewijzen islam

Inleiding/opdracht:

Naast het goed en kwaliteitsvol opleiden van leraren, is het belangrijk om hun inzetbaarheid op basis van hun formele opleiding te definiëren (Dit staat los van de voordracht, die de EMB toekomt) . Na het inhoudelijke debat over de opleiding van leraren islam moet gekeken worden of de bekwaamheidsbewijzen voor het vak islam aangepast moeten worden, rekening houdend met de wens om naar een eenvoudig hanteerbaar systeem te evolueren en de bekwaamheidsbewijzen gescheiden te houden van decretaal aan de erkende instantie toegekende 'voordracht'.

Na het voorleggen van de resultaten van de werkgroep lerarenopleiding wordt een werkgroep opgestart, onder voorzitterschap van een vertegenwoordiger van de minister van Onderwijs, met vertegenwoordigers van het DOV , het EMB, AgODi met volgende taken:

- Het onderzoeken van de voorstellen vanwege EMB tot aanpassingen van de bekwaamheidsbewijzen voor islam. Hiertoe bekijkt het EMB vooraf tevens of:
 - o De masteropleiding van de KUL erkend zou kunnen worden als een vereist diploma worden opgenomen voor de derde graad (ASO, TSO en KSO) secundair onderwijs en welke eenvormige certificatie hiervoor dan ontworpen kan worden (samen met KUL).
 - o Of er bijkomende kwalificaties voorgesteld kunnen worden aan de lijst, vb. het verplicht volgen van een lerarenopleiding met onderwijsvak islam voor het basisonderwijs.

Doorlooptijd: start overleg: na voorleggen resultaten werkgroep 1: vanaf april 2017 tot oktober 2017.

In voege: ingangsdatum: schooljaar 2018-2019 (mits uiterlijk in oktober 2017 formeel akkoord vanwege EMB)

Budget: geen

Meetfactoren:

- Nieuw ontwerp/overzicht van de bekwaamheidsbewijzen Islamitische godsdienst

Brussel, datum...

ondertekening